

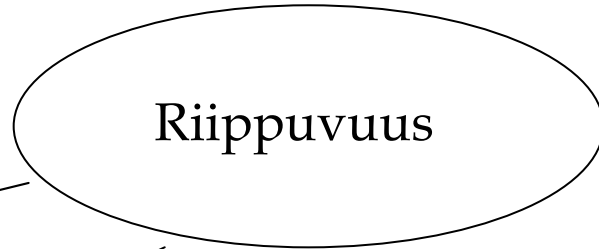
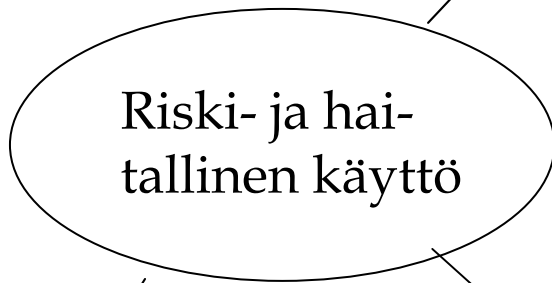
RIIPPUVUUS, MOTIVOINTI JA ASIAKASSUHTEEN LUOMINEN

Mauno Saksio
18.8.2009

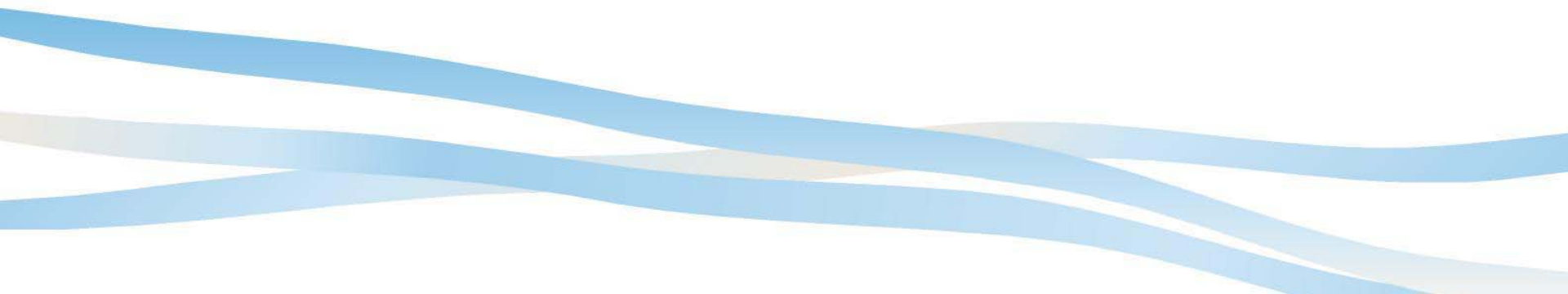
KESKIMÄÄRÄINEN
KÄYTTÖMÄÄRÄ

JUOMATAPA

PÄIHDESAIRAUUS

MYRKYTYKSET

RIIPPUVUUS VOI OLLA

- kemiallista
- psykologista
- sosiaalista
- toiminnallista
- henkistä

Asian määrittely riippuvuudeksi on pitkälti kokemuksellista

ADDIKTIIVINEN PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ

Tunnusmerkit:

- toistuvaa ja ylenmääräistä
- pyrkimys välittömään tyydytykseen
- toiminnan lopettaminen koetaan psyykkisesti ja fyysisesti epämiellyttäväksi
- toimintaa jatketaan sen tuottamista suuristakin haitoista huolimatta
- kyvyttömyys vaihtoehtoiseen toimintaan
- sisäisiin ja ulkoisiin vihjeisiin ehdollistuminen
- toimintaa suojelevat uskomukset (itsepetos)

ONGELMAKÄYTTÖ:

- Elämän kaventuminen päihteiden ympärille:
 - itsetunto ja - arvostus
 - itsensä unohtaminen ja hylkääminen
 - ajankäyttö, rahan käyttö
 - käytön perusteleminen ja selittäminen
 - roolit ja niiden menetykset
 - sosiaaliset suhteet ja niihin liittyvät arvot
 - ympäristöltä saatava palaute
 - päihdekulttuuri ja sen sitovuus
- Käyttö kollektiivista ja tilannesidonnaista vuorovaikutusta
- Ambivalenssin ilmaantuminen:
 - alkoholi: 10 – 12 vuotta kokeilusta 1. hoitokertaan
 - huumeilla 4 – 6 vuotta

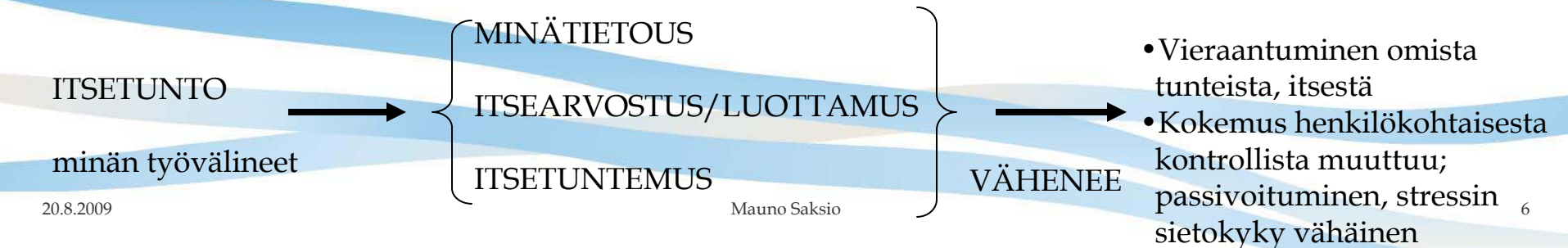
Alkuvaihe	Keskivaihe	Loppuvaihe	Irrottautuminen
<ul style="list-style-type: none"> • Käyttö tietyissä tilanteissa • käytölle syitä ja selityksiä 	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttö yhä useammin • Syyt ja selitykset eivät tärkeitä • Tunne päihteen välttämättömyydestä omalle hyvinvoinnille 	<ul style="list-style-type: none"> • Päihde keskeisin asia elämässä • Ohjaa toimintaa 	

MINÄKUVA

<ul style="list-style-type: none"> • Pyrkimys eheyteen • puolustusreaktiot/keinot 	<ul style="list-style-type: none"> • Ristiriita ihanneminän ja todellisen minän välillä • Minäkuvan muokkaus päihteiden avulla 	<ul style="list-style-type: none"> • Ristiriitainen ja epärealistinen • Päihde osa minäkuvaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Muokkaaminen normaali vai poikkeava
---	--	--	---

IDENTITEETTI

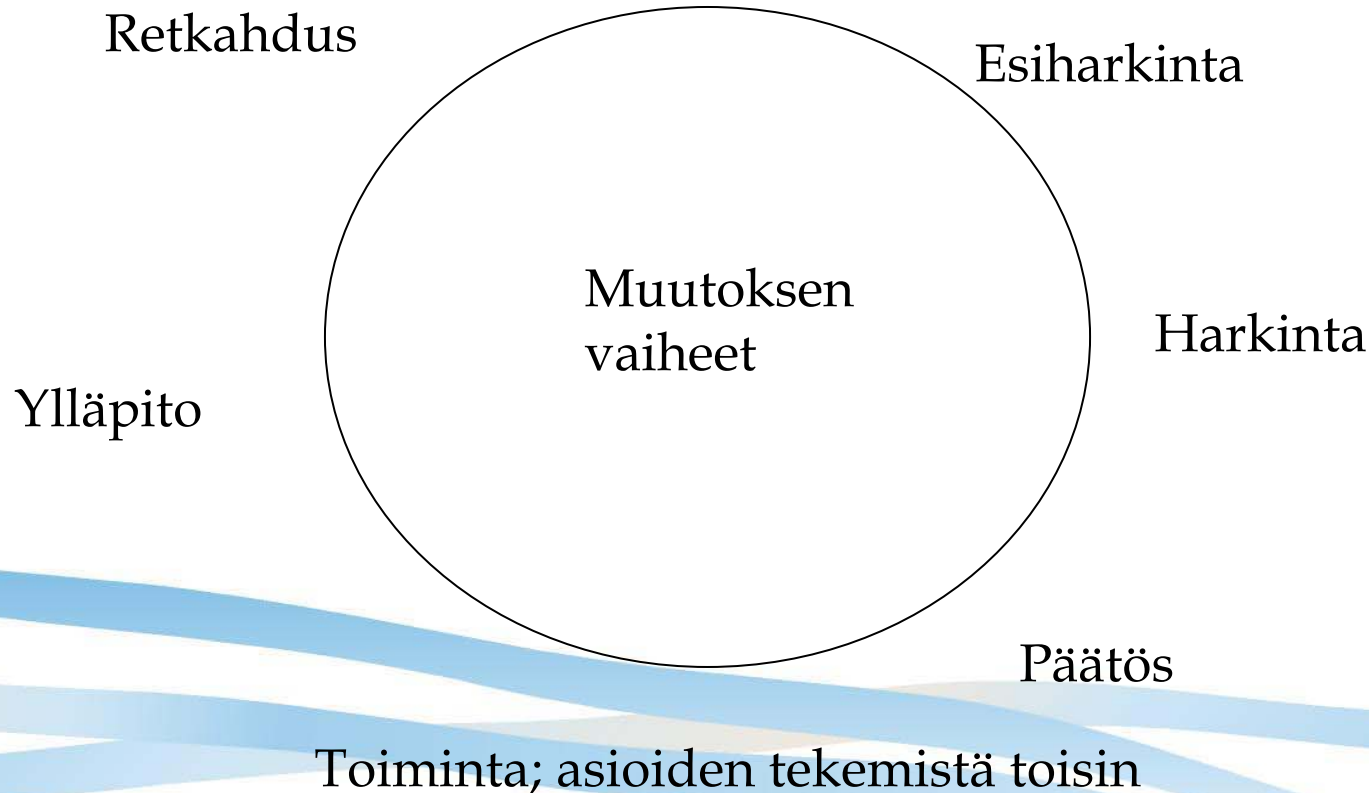
<ul style="list-style-type: none"> • Roolit -> pyrkimys ylläpitää omaksuttu identiteetti ja hyväksytyjä rooleja 	<ul style="list-style-type: none"> • Identiteetti- ja rooli hämmennys • Puolustautuminen ja kieltäminen-> pyrkimys säilyttää kuva itsestä ehjänä 	<ul style="list-style-type: none"> • Päihteisiin ja käyttökulttuuriin sitoutuva identiteetti 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalinen verkosto • Henkilökohtainen kasvu • Identiteettikriisi
---	---	---	--

MOTIVOINTI

- MIHIN MOTIVOIMME?

J. Lahti: työn tavoitteena ei niinkään se, että ihminen ei joisi enää vaan se, että hän etenisi prosessissa

Muutoksen esteitä

- Työskentelyn tulisi kohdistua yksilön muutosvalmiuteen

Muutoksen esteitä:

- motivaation ajelehtiminen
- vähäinen sosiaalinen tuki
- retkahdusriskit
- koetun muutoksen puuttuminen
- kokemus muutoksen vaikeudesta
- haittaavat asenteet, emotionit
- kilpailevat päämäärät
- tiedon puute
- kieltäminen
- väärät uskomukset
- väärät asenteet, emotionit, arvot

Interventiot

- tukea antava suhde
- muutoksen vahvistaminen
- muutoksen vahvistaminen
- palaute, tilannearviot
- vaihtoehdot
- ristiriitojen houkuttelu
- tukea antava suhde
- tietoisuuden lisääminen
- riskien osoittaminen
- tunnistaa haittaavia käsityksiä, uskomuksia

